

4. DEFINICIÓ DELS OBJECTIUS DEL PLA TERRITORIAL DE LES COMARQUES GIRONINES

- 4.1 Marc de definició dels objectius del Pla territorial de les Comarques Gironines.
- 4.2 Contingut del Pla
- 4.3 Escenaris per a l'any 2026 i processos de transformació territorial
- 4.4 Els objectius del Pla territorial de les Comarques Gironines
- 4.5 Compliment dels objectius del Pla territorial general de Catalunya

4. DEFINICIÓ DELS OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA TERRITORIAL DE LES COMARQUES GIRONINES

En aquest capítol es defineixen uns objectius específics del Pla territorial de les Comarques Gironines que s'inscriuen en els objectius generals de la Llei de política territorial, que són coherents amb les estratègies globals establertes per el Pla territorial general de Catalunya, que s'adeqüen a les premisses de caràcter qualitatiu –criteris– i quantitatiu –escenaris–, adoptades pel Programa de planejament territorial i que es plantegen per donar resposta als reptes que es deriven de les oportunitats del territori i de les debilitats que l'amenacen.

4.1 Marc de definició dels objectius del Pla territorial de les Comarques Gironines

Els objectius del Pla es defineixen en el marc establert per la Llei de política territorial i el Pla territorial general de Catalunya.

La Llei 23/83, de política territorial

La Llei 23/83, de política territorial, determina que els plans territorials parcials han de desenvolupar, amb el contingut específic que aquesta llei els assigna, les directrius generals d'ordenació del territori i fomentar les estratègies que estableixi el Pla territorial general de Catalunya (PTGC).

Els objectius generals de la Llei 23/83 són, en primer lloc, “*fomentar una distribució equilibrada del creixement per tal d'assolir uns nivells de renda adequats a tot el territori*”, en segon lloc, “*promoure un creixement ordenat des del punt de vista de les implantacions sobre el territori per tal d'afavorir una eficàcia més gran de les activitats econòmiques i una millor qualitat de vida*”; i, en tercer lloc, “*afavorir el creixement econòmic de Catalunya i lluitar contra l'atur.*”

El contingut al qual s'han de referir els plans territorials queda establert a l'article 13 de la Llei.

El Pla territorial general de Catalunya

Mitjançant la Llei 1/95 es va aprovar el Pla territorial general de Catalunya. Aquest document delimita els diferents àmbits on caldrà desenvolupar els plans territorials parcials i defineix els objectius globals per a cada un d'ells. L'article 5.1 d'aquesta llei especifica que els plans territorials parcials hauran de justificar expressament el grau d'adequació a les directrius i objectius del Pla.

Des de l'aprovació del Pla territorial general l'àmbit de les Comarques Gironines ha experimentat una sèrie de fenòmens de notable repercussió territorial. Alguns són fenòmens generals que es manifesten a tot el país, d'altres són més específics, però cap d'ells s'ha de veure com a circumstancial, limitat a un curt període de temps, o de repercussió estrictament acotada a una part del territori.

Cal destacar :

- el fort creixement demogràfic provocat per l'arribada de la nova immigració ha alterat les previsions inicials,
- la progressiva consolidació de les àrees urbanes de Girona i de Figueres i d'uns potents sistemes urbans costaners al Baix Empordà i a la Selva,
- la major implicació dels municipis més meridional de la comarca de la Selva amb les dinàmiques de la Regió metropolitana: implantacions industrials i assentament de primera residència a les urbanitzacions.

- l'augment de la mobilitat interna,
- el notable increment de l'activitat de l'aeroport de Girona,
- la implantació i la previsió de noves infraestructures de mobilitat, viària i ferroviària,
- l'augment de la consciència social al voltant dels problemes mediambientals.

Paral·lelament, la legislació aplicable a l'urbanisme i al territori s'ha perfeccionat amb el Decret legislatiu 1/2005, d'aprovació del Text refós de la Llei d'urbanisme, i la Llei 8/2005, de protecció, gestió i ordenació del paisatge.

Aquest conjunt de circumstàncies modifica en part els condicionants i els requeriments als quals ha de fer front el planejament territorial. Però, si bé cal adaptar les estratègies fixades l'any 1995 a la línia marcada pels *Criteris* del Programa del planejament territorial i s'han d'orientar les propostes en la perspectiva dels escenaris socio-econòmics per a l'any 2026 –criteris i escenaris exposats al Capítol 2 d'aquesta Memòria–, és inqüestionable que caldrà justificar l'adequació del document a les directrius bàsiques establertes pel Pla territorial general. Aquesta adequació queda degudament justificada en el punt 4.5 d'aquest capítol.

4. 2 Contingut del Pla

El Pla territorial de les Comarques Gironines és un document que s'inscriu en el sistema del planejament físic: conté una normativa per regular les variables territorials on té més capacitat d'incidència i unes determinacions gràfiques a escala 1/50.000.

El Pla no incorpora objectius propis d'un pla estratègic. Estableix, però, unes determinacions i unes directrius que facilitaran el desenvolupament dels objectius amb continguts socio-econòmics, i delimita, també, uns àmbits que han d'ajudar a la gestió supramunicipal de certes propostes d'ordenació, només resolubles a una escala de major detall, amb instruments propis del planejament urbanístic.

Cal assenyalar que el Pla no fa propostes sobre algunes polítiques públiques que tenen una clara incidència territorial, com són el cicle de l'aigua, la generació i el transport d'energia, la gestió de residus o la ubicació de certs equipaments d'abast supramunicipal. El Pla aporta una matriu de referència que ha de facilitar la coherència espacial i temporal d'aquestes polítiques, que pel contingut de les seves propostes han de desenvolupar-se mitjançant plans territorials sectorials, d'acord amb el que determina Llei 23/83 en el seu Capítol IV. Quan s'aprovin plans territorials sectorials, el contingut dels quals inclogui determinacions amb incidència sobre els objectius del Pla, aquest s'hi haurà d'adaptar amb els ajustaments i les tramitacions administratives necessàries.

4.3 Els escenaris per al 2026 i els processos de transformació territorial

4.3.1 Escenaris demogràfics i econòmics per al 2026

Com a conclusió del punt 2.3.3 (*La crisi econòmica que començà el 2008: efectes sobre el mercat de treball i possibles conseqüències sobre el creixement de la població*) del capítol 2 de la Memòria del Pla s'afirma que, malgrat la crisi, és raonable el manteniment de l'escenari del Programa de Planejament Territorial, és a dir, una Catalunya d'uns 8 milions d'habitants i 4 milions d'ocupats. Per a l'àmbit de les Comarques Gironines aquesta constatació, juntament amb els canvis introduïts a l'Alt i el Baix Empordà i a la Selva com a conseqüència de l'increment singular de la població observat al final del primer quinquenni, fa raonable considerar l'escenari d'uns 825.000 habitants i 420.000 ocupats per a l'any 2026

Aquesta conclusió és plenament coherent amb el contingut del planejament que es porta a terme des del Programa de Planejament Territorial, tota vegada que el Pla no fixa uns límits demogràfics i d'ocupació que caldria assolir l'any 2026, la consecució dels quals podria veure's ajornada o alterada segons quina fos l'evolució de la crisi. El Pla dibuixa uns escenaris de referència per a aquell any – sobre l'ocupació, la població i les necessitats d'habitatge– i un marc de coherències territorials respecte l'estructuració dels espais oberts, les determinacions sobre el desenvolupament del planejament urbanístic i les infraestructures de mobilitat. El fet que les dinàmiques de creació de llocs de treball –amb el possible efecte correlatiu sobre la dinàmica del creixement de la població– canviïn de signe durant un temps o disminueixin d'intensitat no invalida el model que el Pla proposa.

Escenaris pel conjunt de l'àmbit

- Pel que fa l'ocupació

Els escenaris generals establerts per a Catalunya l'any 2026 apunten que, com a conseqüència de la previsible evolució econòmica general del país es produirà un increment significatiu de l'ocupació, avaluable, pel conjunt de les Comarques Gironines de Catalunya, en uns 155.000 nous llocs de treball, que representaria un augment del 58% en relació a la situació de l'any 2001.

- Pel que fa la població

L'increment de llocs de treball porta associat l'augment d'uns 240.000 nous habitants. Adoptant aquests valors les Comarques Gironines, en el seu conjunt, poden veure com la seva població augmenta en un 41% en relació a l'any 2001. Si considerem, però, les dades de l'any 2007 (716.858 habitants), l'increment de població fins el 2026 seria només del 15%. Això posa de manifest fins a quin punt el creixement demogràfic durant el darrer quinquenni ha estat extraordinari i fins a quin punt, també, un alentiment del ritme d'aquest creixement no posa en crisi l'escenari base.

- Pel que fa l'habitatge

El parc d'habitatges principals de les Comarques Gironines podria d'assolir les 317.000 unitats, amb un increment absolut d'unes 108.000, és a dir un 51%, també en relació a l'any 2001. Seguint la tendència detectada els darrers anys, una part d'aquests nous habitatges principals pot venir de la conversió del parc d'habitatges de segona residència.

Escenaris per a les comarques

Les estratègies de desenvolupament del Pla no suposen una distribució homogènia d'aquestes quantitats per a les diferents comarques, ja que els escenaris econòmics i demogràfics s'han establert tenint en compte la diversa capacitat de transformació i d'acollida del territori i les àrees amb potencialitat nodal i la seva accessibilitat.

- **Gironès**

L'escenari per al Gironès ve essencialment determinat per les dinàmiques de l'àrea urbana de Girona. La població podria situar-se al voltant dels 240.000 habitants, els 123.000 ocupats; serien necessaris uns 40.000 nous habitatges principals.

- **Selva**

La major part de la comarca de la Selva es veu sotmesa a una triple pressió. Al nord, l'àrea urbana de Girona, dos municipis de la qual pertanyen a la comarca; a llevant el dinàmic sistema urbà litoral de Blanes i Lloret; al centre i a ponent la influència de la Regió metropolitana que es manifesta amb les zones industrials i també amb el fort creixement demogràfic focalitzat en algunes urbanitzacions de la plana central. La població podria acostar-se als 180.000 habitants, la població ocupada pujar fins als 91.000 i produir-se una necessitat de 26.000 nous habitatges principals.

- **Alt Empordà**

L'Alt Empordà ha estat, amb el Baix Empordà i la Selva, una de les comarques que ha experimentat durant el darrer quinquenni un creixement demogràfic més intens, fins el punt d'haver superat ja hores d'ara l'escenari que l'any 2003 s'apuntava per a l'any 2026. Aquesta circumstància porta a reconsiderar les hipòtesis i apuntar com a possible una població d'uns 142.000 habitants. La població ocupada pujaria fins a pràcticament 72.500 persones i les necessitats de nous habitatges principals superarien els 27.000.

- **Baix Empordà**

Recordant el que s'ha dit per a l'Alt Empordà, la població comarcal podria assolir l'any 2026 els 139.000 habitants, la població ocupada arribar a les 70.000 persones i ser necessaris 13.500 nous habitatges.

- **Garrotxa**

El comportament de la demografia a la Garrotxa durant el darrer quinquenni ha estat sensiblement igual al que es va considerar per establir els escenaris per a l'any 2026. La població assoliria els 61.500 habitants, dels quals 31.000 constituïrien la població ocupada, i serien necessàries gairebé 4.000 noves llars.

- **Ripollès**

El Ripollès ha experimentat durant els passats cinc anys una taxa de creixement demogràfic lleugerament inferior al que es va considerar per establir els escenari. L'any 2026 la població assoliria els 32.500 habitants, la població ocupada arribaria a les 16.500 persones i caldria preveure uns 5.500 nous habitatges principals.

- **Pla de l'Estany**

L'àrea central de la comarca –Banyoles/Porqueres i Cornellà de Terri– rep la influència directa de l'àrea urbana de Girona. La seva taxa de creixement de població durant els darrers cinc anys ha estat sensiblement superior a la prevista, però no s'ha considerat necessari revisar a l'alça els escenaris per al 2026. La població assoliria en aquesta data els 32.500 habitants, la població ocupada seria d'uns 16.000 i s'haurien de preveure al voltant de 3.300 nous habitatges principals.

4.3.2 Processos de transformació territorial a les Comarques Gironines

Les transformacions a què està donant lloc el desenvolupament de l'àmbit de les Comarques Gironines i que previsiblement continuaran, amb un ritme potser més lent, durant els propers anys, les

oportunitats i les amenaces que comporten pel territori i el medi han estat exposades en el tercer capítol d'aquesta Memòria.

El Pla ha d'oferir un marc de coherències per fer-les sostenibles en termes ambientals, socials i econòmics, en unes comarques que es caracteritzen per la seva diversitat, però amb certes característiques comunes: la qualitat del paisatge, la riquesa patrimonial, un sistema d'assentaments urbans madur i la iniciativa empresarial que es manifesta per la força de les petites i mitjanes empreses.

Aquestes transformacions vindran dirigides i condicionades per diversos processos i actuacions:

a) Sobre el sistema d'assentaments.

- la consolidació de l'àrea urbana de Girona, incloent-t'hi l'entorn aeroportuari,
- el desenvolupament d'una àrea urbana de Figueres
- la pressió creixent de la influència de la Regió metropolitana sobre els municipis de les planes de la Selva i la vall de la Tordera
- la consolidació dels sistemes urbans costaners, bàsicament del Baix Empordà i la Selva, que hauran d'integrar la progressiva transformació de les urbanitzacions en sectors amb residència estable;
- la consolidació del sistema d'Olot, dinamitzat per la posada en servei de les noves infraestructures viaries: l'itinerari Vic-Olot pel túnel de Bracons i l'eix pirinenc, carretera A 26.

b) Sobre el sistema d'infraestructures de mobilitat

Durant els propers anys entraran en servei noves infraestructures de mobilitat, d'abast general, que facilitaran la concreció dels escenaris econòmics i demogràfics:

- el tren d'alta velocitat, amb ample UIC, que connectarà directament amb la xarxa ferroviària europea i l'adaptació amb vies d'amplada mixta de part de la xarxa actual;
- la definitiva conversió en autovia de la carretera N 2
- a més llarg termini, la implantació de l'Eix transversal ferroviari

c) Sobre el sistema d'espais oberts

- la necessitat de consolidar un sistema coherent d'espais oberts que inclogui els espais de la xarxa Natura 2000, del PEIN i del Pla director urbanístic del sistema costaner (PDUSC) i n'asseguri la interconnexió. Dins d'aquest sistema juguen un paper fonamental els Parcs Naturals de la Zona Volcànica de la Garrotxa, dels Aiguamolls de l'Empordà, del Cap de Creus i del Massís del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter

4.4 Els objectius del Pla territorial de les Comarques Gironines

Per tal de conduir adequadament els processos de transformació territorial el Pla estableix els següents objectius, alguns dels quals participen dels objectius generals per a tot Catalunya, sintetitzats en els Criteris de Programa de Planejament Territorial, mentre que d'altres apunten a la gestió d'aspectes específics de l'àmbit:

1. Reforçament de la vertebració urbana dels territoris. Aquest objectiu s'estableix amb les següents finalitats:
 - Evitar que el creixement desproporcionat d'alguns assentaments provoqui fenòmens de desestructuració urbana o de segregació social.
 - Impedir el malbaratament de sòl induït per l'aplicació d'unes densitats inadequadament baixes o de models de ciutat difusa.

- Racionalitzar la implantació de noves àrees residencials potencialment destinades a habitatge secundari.
 - Regular les actuacions sobre certes estructures urbanes fràgils com els són barris o nuclis antics amb perill de degradació del patrimoni arquitectònic o històric, però també certes urbanitzacions, concebudes inicialment per a segona residència i que estan immerses ja un procés de canvi cap a la residència principal.
 - Promoure l'obtenció de les majors reserves de sòl per a la construcció d'habitatges de protecció oficial.
 - Facilitar criteris d'estructuració territorial que han d'orientar les polítiques sectorials dels diferents Departaments de la Generalitat en la programació de les seves inversions.
 - Potenciar la convivència d'activitats i habitatge a les àrees urbanes en tant que factor que ha d'ajudar a reduir la mobilitat obligada i a donar vida als nous desenvolupaments urbans.
2. Establir un predimensionat i unes directrius d'implantació d'àrees destinades a acollir nova activitat econòmica
 3. Fomentar la cooperació urbanística supramunicipal
 4. Protegir del paisatge en tant que factor identitari i actiu econòmic
 5. Fomentar les activitats econòmiques alternatives al turisme, o de les activitats econòmiques relacionades amb el turisme que no es centrin en la producció immobiliària. Aquest és un objectiu que adquireix un major protagonisme a les comarques de l'Empordà.
 6. Preservar les parts del territori on és desitjable el manteniment de l'activitat agrària en front dels processos que els poguessin afectar de forma negativa, per tal de garantir, a llarg termini, la competitivitat i les produccions de qualitat, la gestió adequada del medi ambient, la diversificació de les fonts de renda i el desenvolupament endogen.
 7. Protegir els espais naturals i definir les xarxes de connectors ecològics en el conjunt del territori.
 8. Orientar l'expansió de les àrees urbanes de forma que es creïn espais de qualitat ben interrelacionats amb els entorns naturals
 9. Fomentar la redacció de projectes de paisatge en determinats àmbits periurbans
 10. Integrar en el conjunt del Pla les propostes viàries i ferroviàries d'abast general
 11. Aplicar criteris d'implantació de les carreteres i de les noves infraestructures ferroviàries de forma que es doni prioritat a les solucions que estructurin territorialment els desenvolupaments urbans
 12. Millorar la xarxa amb les vies que tenen valor d'estructuració del territori.

Aquests objectius del Pla territorial parcial de les Comarques Gironines integren els que varen ser establerts pels Plans directors territorials de l'Empordà i de la Garrotxa.

El Pla, mitjançant la definició i el desenvolupament dels sistemes d'espais oberts, d'assentaments i d'infraestructures de mobilitat, estableix mesures directes en relació a alguns dels objectius, en d'altres marca directrius que orientaran futures actuacions, en d'altres delimita àmbits que ajudaran a la gestió supramunicipals de propostes de desenvolupament urbà que caldrà resoldre a una escala de major detall -mitjançant la formulació i tramitació de plans directors d'urbanisme o d'altres formes de coordinació dels processos urbanístics- i, finalment, configura uns marcs que han de facilitar el desenvolupament socio-econòmic.

4. 5 Compliment del objectius del Pla territorial general de Catalunya

El Pla territorial parcial de les Comarques Gironines dóna compliment a les diverses determinacions que es fixen als articles 3 i 4 de la Llei 1/95, d'aprovació del Pla territorial general de Catalunya, sobre:

- els sistemes de proposta i el seu esquema
- les previsions de creixement
- les estratègies de reequilibrament
- els objectius de preservació del medi

En allò relatiu als sistemes de proposta

L'article 3, punt 1 determina que "els sistemes de proposta (...) han de ser tinguts especialment en compte pels plans territorials parcials (...)."

En concret, a la pàgina M-105 de la Memòria del Pla territorial de Catalunya, l'àmbit de les Comarques Gironines queda estructurat en els 20 sistemes de proposta següents:

- un sistema de reequilibri territorial de nivell 1 basat en els sistemes urbans de Girona + Cassà de la Selva
- dos sistemes de reequilibri territorial de nivell 2 basats en els sistemes urbans d'Olot i Figueres
- un sistema de reequilibri territorial de nivell 3 basat en els sistemes urbans de Ripoll + Sant Joan de les Abadesses + Camprodon + Ribes de Freser;
- quatre sistemes de reequilibri territorial de nivell 4 basats en els sistemes urbans de
 - a) Besalú i Tortellà;
 - b) les Planes d'Hostoles i Sant Feliu de Pallerols;
 - c) Sant Hilari Sacalm;
 - d) Arbúcies;
- un sistema d'articulació entre àmbits funcionals territorials basat en els sistemes urbans d'Hostalric + Breda + Blanes + Malgrat i la polaritat de Tordera (on aquests dos formen part de l'àmbit de la Regió metropolitana);
- tres sistemes d'articulació i desenvolupament del sistema central de l'àmbit funcional. Un d'ells –de nivell 1– es basa en el sistema urbà de Banyoles i els altre dos –de nivell 2– ho fan amb els d'Anglès i Amer i de Sils, Riudarenes i Santa Coloma de Farners, respectivament;
- cinc sistemes costaners basats en els sistemes urbans o polaritats de
 - a) Portbou, Llançà i el Port de la Selva;
 - b) Cadaqués;
 - c) Roses, Castelló d'Empúries i Sant Pere Pescador / l'Escala;
 - d) Torroella de Montgrí / Begur / Palafrugell / Palamós / Sant Feliu de Guixols;
 - e) Tossa de Mar;
- tres sistemes d'articulació interior-costa basats en els sistemes urbans de
 - a) la Bisbal d'Empordà;
 - b) Llagostera;
 - c) Vidreres

Tal i com s'exposa al capítol 6 d'aquesta Memòria i s'estableix a l'article 5.1 de les Normes d'ordenació territorial, el PTPCG delimita vint-i-nou àmbits que integren la totalitat dels dos cents-vuit municipis de les set comarques. El territori queda articulats de la forma següent:

- Es delimiten els àmbits que abasten els sistemes urbans de Girona i Figueres, tots dos amb setze municipis, i ambdós objecte d'un Pla director urbanístic. Cassà resta integrat en un àmbit propi, juntament amb Campllong, Llagostera i Sant Andreu de Salou.
- El municipi d'Olot presideix un àmbit on s'integren vuit municipis més.
- Els municipis del Ripollès queden articulats en tres àmbits encapçalats, respectivament, per Camprodon, Ribes de Freser i Ripoll.
- Besalú i Tortellà encapçalen dos àmbits, amb tres i quatre municipis més, respectivament.
- Les Planes d'Hostoles i Sant Feliu de Pallerols, juntament amb Sant Aniol de Finestres, s'integren en un àmbit propi.
- Arbúcies, Hostalric i Breda, amb tres municipis més, formen part de l'àmbit més occidental de la Selva, amb notable incidència de les dinàmiques de la Regió metropolitana.
- En la fase de Projecte de Pla el municipi de Sant Hilari Sacalm queda constituït com un àmbit propi, coordinat a través de la Mancomunitat de les Guillaries amb Viladrau i Espinelves –municipis d'Osona– i amb Osor, municipi que per raons de funcionalitat territorial es manté integrat al sistema d'Amer/Anglès.
- Blanes s'articula amb Lloret; aquest àmbit dels municipis de la Selva marítima incorpora Tossa de Mar. En tot cas es tenen presents les recomanacions del Pla territorial general relatives a la coordinació amb les estratègies de desenvolupament de Tordera i Malgrat.
- Tots els municipis del Pla de l'Estany, encapçalats per Banyoles com a centre articulador del seu sistema urbà, estan integrats en l'àmbit del Pla director urbanístic de la Comarca.
- Amer i Anglès, juntament amb la Cellera de Ter i Sant Julià de Bonmatí, constitueixen un àmbit específic, al qual s'han incorporat Osor i Susqueda.
- Caldes de Malavella, Maçanet, Santa Coloma de Farners, Riudarenes, Sils i Vidreres formen el nucli central de l'àmbit de la plana de la Selva.
- Al costat dels que formen l'àmbit de l'àrea urbana de Figueres, la resta dels municipis empordanesos estan inclosos en dotze àmbits, dels quals cal destacar: *Mar amunt*, que inclou Portbou, Llançà, Port de la Selva i Cadaqués; *Badia de Roses nord*, on s'integren Roses i Castelló d'Empúries; *Badia de Roses sud*, que inclou Sant Pere Pescador i l'Escala i *Baix Ter*, presidit per Torroella de Montgrí. Constitueixen àmbits propis els sistemes urbans de la Bisbal d'Empordà (onze municipis), Palafrugell / Begur (cinc municipis), Palamós (tres municipis) i Sant Feliu de Guíxols (tres municipis).

En allò relatiu a l'esquema de cada un dels sistemes de proposta

L'article 3, punt 3 de la Llei 1/95 determina que “*els plans territorials parcials han de definir l'esquema (...) a partir de:*

- a) els sòls destinats a acollir els diferents usos; b) les infraestructures bàsiques de transport, de serveis, de telecomunicacions i mediambientals; c) els equipaments de nivell comarcal i supracomarcal; d) els espais objecte de protecció en funció de llur interès especial i de llur valor de situació”.*

El PTPCG, de forma gràfica i mitjançant la normativa, defineix l'esquema del conjunt, i per tant també, el dels sistemes que el componen, a través de:

- a) l'establiment de les categories dels espais oberts –de protecció especial, territorial o preventiva– i les condicions de la seva transformació urbanística, quan sigui possible,
- b) el reconeixement dels assentaments i
- c) la modulació de les condicions que han de permetre acollir els diferents usos, a través de la proposta d'estratègies bàsiques d'extensió, reforma o manteniment, quan es tracta de nuclis i àrees urbanes, i d'*extensió*, de *reducció o extinció*, de *dotació i equipament* o alguna d'*específica*, quan es tracta d'àrees especialitzades.

El Pla, mitjançant el sistema d'infraestructures de mobilitat, que compren les xarxes viària i ferroviària, estableix els nexes de connectivitat física –de persones i mercaderies– que permet un funcionament integrat de l'espai territorial, tant pel que fa a l'àmbit funcional de les Comarques Gironines com als àmbits amb els quals s'interrelaciona, el de les Comarques centrals de Catalunya i el de la Regió Metropolitana.

Pel que fa a les infraestructures de serveis, telecomunicacions i mediambientals el PTPCG incorporarà –si és necessari mitjançant modificació– les determinacions que estableixin els diferents plans territorials sectorials que elaborin els Departaments competents. Es tracta d'aspectes de gran transcendència territorial (les telecomunicacions, el cycle de l'aigua, la generació i el transport d'energia, la neutralització de residus ...) que només es poden abordar des d'un marc general de país.

Pel que fa a la localització dels nuclis especialment aptes per a establir-hi equipaments d'interès comarcal -article 13 de la Llei 23/83, de Política territorial- el PTPCG, mitjançant les estratègies de creixement específiques per a cada assentament i el reconeixement de la jerarquia comarcal dels nuclis -capítol 7.2.1 de la Memòria i plànol d'ordenació 0.1, *Estructura nodal*-, dona les pautes que han d'orientar les polítiques sectorials dels diferents Departaments de la Generalitat en la programació de les seves inversions.

Pel que fa als espais objecte de protecció en funció de llur interès especial, el PTPCG delimita, al costat del espais inclosos en el PEIN i en la Xarxa Natura 2000, els sòls de protecció especial pel seu valor natural o de connexió, els sòls d'alt valor agrícola o forestal que cal conservar o ampliar per les seves característiques d'extensió, de situació i de fertilitat i els sòls en els què concorren valors natural o de connexió i agrícoles.

En allò relatiu a les previsions de creixement

L'article 3, punt 2 de la Llei 1/95, d'aprovació del Pla territorial general de Catalunya, determina que "*els plans territorials parcials han de quantificar, per a cada sistema de proposta, els paràmetres urbanístics bàsics necessaris per donar acollida al creixement de població previst, entre els quals, com a mínim, el nombre d'habitatges, el sostre industrial i terciari, i el sòl per a equipaments*". La data de referència per establir les previsions es fixa a l'any 2026.

En el punt 2.3 de la Memòria -*Escenaris econòmics i demogràfics*- s'estableixen per a cada comarca de Catalunya i per alguns continus urbans, uns escenaris de desenvolupament de l'activitat econòmica i de la població per a l'any 2026. Aquests escenaris, a la vista dels accelerats processos migratoris que està vivint el país, processos que no es contemplaven l'any 1995, va donar lloc a una actualització de les previsions del PTGC.

Considerant els efectes de la crisi econòmica iniciada l'any 2008 -aspecte desenvolupat en el punt 2.3.3 de la Memòria del Pla- sobre el mercat de treball i les possibles conseqüències sobre el creixement demogràfic, es pot concloure que és raonable el manteniment dels escenaris orientatius del Programa de Planejament territorial i considerar per a l'any 2026 unes Comarques Gironines amb 420.000 ocupats i 825.000 habitants. Per avaluar aquesta darrera xifra s'ha tingut en compte l'increment singular de la població a les dues comarques empordaneses i a la Selva observat al finals de l'any 2007.

Cal tenir present que el Pla territorial general de Catalunya apuntava una tendència de 715.000 i una imatge-objectiu de 795.000 habitants per el mateix horitzó temporal del 2026.

El PTPCG estableix unes estratègies específiques per regular el desenvolupament urbanístic per a cada assentament, un cop considerats el seu paper en l'estructuració de la xarxa urbana del país i la seva capacitat d'acollida de nova població i activitat econòmica. Aquestes estratègies regulen pels assentaments històrics un ampli espectre de processos de desenvolupament: el creixement amb diferents graus –potenciat, mitjà o moderat–, la reforma o la millora urbanes i el manteniment del caràcter rural. I, per a les àrees especialitzades, unes pautes d'actuació, bé mitjançant el simple reconeixement de la seva existència i de la seva regulació urbanística específica, bé regulant-ne les

condicions d'extensió o de reducció o, fins i tot, la seva extinció. Seguint aquestes estratègies i pautes, serà en les formulacions dels Plans d'ordenació urbanística municipal on es concretaran els models d'implantació adequats a les característiques físiques i ambientals i a la capacitat d'acollida dels nuclis, de forma coherent amb la definició de desenvolupament urbanístic sostenible establert a l'article 3 del Text refós de la Llei d'urbanisme.

Pel que respecta a la quantificació del sòl necessari per als diversos equipaments, cal tenir present, un cop més, que el Pla considera uns escenaris de desenvolupament econòmic i demogràfic, amb unes quantificacions a nivell comarcal i per a tot l'àmbit funcional de les Comarques Gironines, i unes estratègies específiques que han de modular el previsible creixement en extensió per als diversos nuclis. El Pla no fixa, però, uns objectius concrets per als municipis i els nuclis ni pot quantificar per tant unes necessitats concretes. Serà, bé mitjançant les previsions generals establertes pels plans territorials sectorials en els seus respectius camps de competència, bé mitjançant les propostes del planejament urbanístic –siguin els POUM o, quan es doni el cas, mitjançant les directrius dels Plans directors urbanístics– on es concretaran les necessitats de sòl per acollir els equipaments.

El Pla territorial parcial de les Comarques Gironines dóna compliment, també, a les diverses determinacions que fixa l'article 4 de la Llei 1/95 relatives al foment de les estratègies tendents al reequilibrament territorial de Catalunya i a la presa en consideració dels objectius de preservació del medi.

En allò relatiu a les estratègies de reequilibrament

El PTPCG dóna compliment a aquesta directriu tota vegada que les seves propostes incideixen positivament en el reequilibrament territorial general de Catalunya, en la mesura que :

- a) estableix, unes estratègies que han de modular els previsibles increments del sòl destinats a acollir creixements demogràfics i nova activitat econòmica, de forma específica segons les característiques físiques, socials i econòmiques de cada nucli,
- b) es garanteix, mitjançant l'estructura nodal, la distribució equilibrada d'equipaments i serveis sobre el territori –factor determinant en el procés de reequilibrament– ja que així dóna les pautes que han d'orientar les polítiques sectorials dels diferents Departaments en la programació de les seves inversions.
- c) estableix en el Títol V de les Normes d'ordenació territorial i en els capítols 6.6 i 6.7 de la Memòria objectius i recomanacions a ser tinguts en compte per als diferents àmbits en què s'estructura el territori, encaminats a la definició de fórmules de cooperació en el planejament urbanístic d'abast plurimunicipal, la implantació d'àrees d'activitat econòmica d'interès igualment plurimunicipal i la cooperació per a la promoció d'habitatges de protecció oficial.

En allò relatiu als objectius de preservació del medi

Els objectius de preservació del medi estan indissolublement relacionats amb el foment del desenvolupament urbanístic sostenible.

És per això que, per una banda, el Pla territorial de les Comarques Gironines estableix les pautes espacials per a un desenvolupament del territori que compleixi les següents condicions:

- a) Que doni cabuda a les previsions de necessitats d'habitatge i llocs de treball adoptades com a hipòtesis de futur per a l'àmbit del Pla.
- b) Que contribueixi a la generació de riquesa a partir de l'aprofitament ordenat i sostenible dels recursos del territori i del desvetllament del seu potencial endogen.
- c) Que la distribució d'usos i la disposició de les xarxes d'infraestructures en el territori afavoreixin una eficiència econòmica creixent considerada en el conjunt de l'àmbit i en el conjunt de Catalunya.
- d) Que es garanteixi la gradualitat i continuïtat física de les actuacions d'extensió urbana en el desenvolupament del planejament urbanístic municipal.
- e) Que s'estableixin unes pautes tendents a l'extinció o reducció de determinades previsions de desenvolupament urbanístic que podrien afectar de manera especialment greu els valors o la potencialitat del territori.

I, per altra banda, el Pla, mitjançant la definició del Sistema d'espais oberts, assenyala les parts del territori que han de ser preservades de la urbanització i, en general, dels processos que poguessin afectar-ne negativament els valors paisatgístics, ambientals, patrimonials i econòmics. Per mitjà de la regulació del sistema dels espais oberts es pretén:

- a) Contribuir a garantir la continuïtat de l'activitat agrària i la gestió dels espais oberts.
- b) Evitar la urbanització i la degradació dels sòls no urbanitzats que reuneixen especials qualitats com a espais d'interès agrari, natural, paisatgístic o cultural.
- c) Propiciar la gestió i la protecció del paisatge rural.
- d) Assegurar les connectivitats ecològiques necessàries per al manteniment de la biodiversitat i la salut dels ecosistemes i la conservació dels valors geològics i de les zones humides.
- e) Preservar aquells terrenys necessaris per al cycle hidrològic, mantenir en bon estat de conservació les zones humides i mantenir la qualitat dels rius i dels marges fluvials de tots els cursos d'aigua i en especial, els del Fluvià, el Ter, el Freser, l'Onyar, el Terri, el Daró, la Muga, el Ridaura, la Mugueta, el Llobregat, el Borró, el Llierca i la riera de Santa Coloma
- f) Dotar de sentit morfològic i territorial a les delimitacions dels sòls integrants del sistema d'espais oberts, afavorint la màxima continuïtat i dimensió territorial de les peces no urbanitzades.
- g) Evitar els processos d'implantació urbana en àrees mal comunicades, no aptes orogràficament o subjectes a riscos, d'acord amb allò que estableix la normativa urbanística.
- h) Establir una gradació de preferències amb relació a les alternatives d'urbanització i edificació.
- i) Garantir la reserva, per raons de localització, connectivitat, topografia i condicions de les àrees necessàries per a possibles infraestructures o equipaments d'interès estratègic en el futur.
- j) Proporcionar pautes espacials i regulacions per a la implantació d'aquelles edificacions que es poden admetre en sòl no urbanitzable.